

ARENDUSKOHUSTUS (võrgutasudest finantseeritavad investeeringud)

- Elektrienergia edastamiseks vajaliku **summaarse võimsuse** jooksev tagamine olemasolevatele turuosalistele.
- Liituja elektripaigaldise võrguga ühendamiseks sh. võrguühenduse taastamiseks kehtiva võrgulepingu puudumisel (edaspidi "liitumine") ja olemasolevate tarbimis- või tootmistingimuste (edaspidi "tarbimistingimused") muutmiseks avatavate investeeringute koosseisus tehtavad tööd olemasolevatele turuosalistele võrguteenuse osutamise jätkamiseks ja võrguteenuse kvaliteedi tagamiseks. Nimetatud töödeks on raamatupidamisliku eluea ületanud vara asendamine.
- Endise tarbimiskoha **võrguühenduse taastamine**, kui on olemas kehtiv võrguleping.
- Võrguteenuse **kvaliteedi ja elektrivõrgu nõuetekohasuse tagamine** vastavalt õigusaktidele ja võrgulepingu tüüptingimustele kindlaksmääratud ajal*.
- 0,4-20 kV võrgu ümberehitus seoses liitumistega.
- Ühistöö kriteeriumitele vastav võrgu ümberpaigutamine/ehitamine kohalike omavalitsuste ja/või infrastruktuuriettevõtete (sh Elektrilevi) algatusel.
- *Õigusakti nõuete kohase mõõtesüsteemi paigaldamine võrku sisenevate ja võrgust väljuvate elektrienergia koguste kindlaksmääramiseks, välja arvatud võrguga ühendamisel või kui tarbimistingimuste muutmise tõttu tuleb paigaldada uutele tingimustele vastav mõõtesüsteem.*
- Võrguteenuse osutamise jätkamine samadel tehnilistel tingimustel võrgu omanikelt **võrgu kasutusele võtmisel**, arvestades Elektrilevi kasutusse antud võrgu tehnoseisundit ja läbilaskevõimet.
- Muud meetmed võrgu ja elektrituru toimimise tagamiseks (nt. telemehhaniseerimine, infosüsteemid, arvestite kauglugemine jt.).
- **Võrguettevõtja algatusel** tarbimistingimuste muutmine.
- **Keskkonna-alaste** nõuete täitmine (nt müratõkked, õlikogurid).
- Põhivõrgu võrguühenduse loomise või läbilaskevõime suurendamise kulu, mis tuleneb kuni 200 kW (k.a.) nimiaktiivvõimsusega elektriijaama liitumisest või kuni 200 kW nimiaktiivvõimsusega elektriijaama nimiaktiivvõimsuse suurendamisest, kui jaotusvõrgu ja elektriijaama vahelise võrguühenduse läbilaskevõime pärast seda jääb kuni 200 kW (k.a.).

Ei ole arenduskohustus (turuosaliste poolt finantseeritav)

- Liitumise või tarbimistingimuste** muutmise seotud **otsene kulu*****.
 - **Ajutiste võrguühenduste** loomise ja demonteerimisega seotud kulu.
 - Võrguettevõtte valitud **optimaalsest** elektrivõrgu ehituse lahendusest turuosalise soovist tuleneva **erineva** lahendusega kaasnev lisakulu.
 - Võrguühenduse **taastamise** kulu, kui puudub kehtiv võrguleping.
- Asjast huvitatud isiku soovil võrguettevõtjale kuuluva **võrgu ümberpaigutamise/ehitamise** (edaspidi „ümberehitamine“) kulu.
 - Võrgu ümberehitamise kulu selles osas, mis asendab ümberehitatavat liinilõiku ja/või ümberehitatava võrgu olemasoleva võrguga sidumise kulu, kui võrguettevõtja ei ole avanud mistahes investeeringu finantseerimist, mis hõlmab ümberehitatavat võrku;
 - Kui võrguettevõtja on avanud mistahes investeeringu finantseerimise, mis hõlmab ümberehitatavat võrku, siis investeeringus kavandatule lisanduva võrgu ehitamise ja olemasolevaga sidumise kulu;
 - Kui ümberehitamisel toimub olemasoleva õhuliini osaline asendamine maakaabliga, siis võrgu ümberehitamise kulu täies ulatuses sh õhuliini maakaabliga asendamise kulu (õhuliini asendamine toimub allesjääva õhuliini lähimate nurga- või ankrumastideni).
- Keskpingel liituja poolt tingitud **põhivõrguga** uue liitumise kulu. Keskpingel liituja poolt tingitud **põhivõrgu** võrguühenduse **läbilaskevõime suurendamise** proportsionaalne kulu.
 - Kui keskpinge liitumise jaoks peab Elektrilevi suurendama põhivõrguettevõtjaga kokkulepitud võrguühenduse läbilaskevõimet soovitud suunas, siis sisaldab liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku proportsionaalset kulu. Proportsioon määratakse liitumisest tingitud lisanduva läbilaskevõime suhtega ühenduse läbilaskevõimesse peale suurendamist;
 - Mitme üheaegselt liituja puhul proportsionaalne kulu vastavalt iga liituja suurendatava võimsuse suhtele põhivõrgu võrguühenduse läbilaskevõimesse peale suurendamist.
- Keskpingel liituja poolt tingitud **110-35 kV** ülempingega **trafo võimsuse suurendamise** proportsionaalne kulu.
 - Kui keskpinge liitumise jaoks peab Elektrilevi suurendama 110-35 kV ülempingega trafo võimsust, siis sisaldab liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku proportsionaalset kulu. Proportsioon määratakse trafo lisanduva võimsuse ja Elektrilevi perspektiivse täiendava võimsusvajaduse vahe suhtega paigaldatava trafo võimsusesse ehk $((T2 - T1) - ELV) / T2$, kus
 - T1 – olemasoleva trafo nimivõimsus
 - T2 – uue trafo nimivõimsus
 - ELV – perspektiivne täiendav võimsusvajadus Elektrilevi võrgus, mis määratakse olemasolevate tarbijate koormuskasvu prognoosi alusel.
 - Mitme üheaegselt liituja puhul määratakse kulu proportsioon järgmise valemiga:
 - 1. liituja kulu proportsioon = $L1 / (L1+L2) \times ((T2 - T1) - ELV) / T2$
 - 2. liituja kulu proportsioon = $L2 / (L1+L2) \times ((T2 - T1) - ELV) / T2$,kus
 - L1 – 1. liituja soovitud võimsus
 - L2 – 2. liituja soovitud võimsus
 - T1 – olemasoleva trafo nimivõimsus
 - T2 – uue trafo nimivõimsus
 - ELV – perspektiivne täiendav võimsusvajadus Elektrilevi võrgus, mis määratakse olemasolevate tarbijate koormuskasvu prognoosi alusel.
- Keskpingel liitujast tingitud olemasoleva **6-35 kV jaotla ja/või 6-35 kV liini** kindlaksmääratud ajal* **asendamise** proportsionaalne kulu. Kui keskpinge liitumise jaoks peab Elektrilevi asendama 6-35 kV jaotusseadme ja/või 6-35 kV liini ning Elektrilevi on asunud täitma arenduskohustust, siis sisaldab liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu selleks vajalikku proportsionaalset kulu.
 - 6-35 kV jaotusseadmega seotud liituja kulu osakaal määratakse liituja kasutatavate lahtrite ja väljuvate lahtrite arvu suhtega.
 - 6-35 kV liiniga seotud liituja korvab liinijuhtide materjali kulu proportsionaalselt liitujale vajaliku kaabli ristlõike ja paigaldatava kaabli ristlõike suhtega.

Ei ole arenduskohustus (turuosaliste poolt finantseeritav)

- Kui liitujaks on üle 200 kW nimiaktiivvõimsusega elektriijaama puhul **elektritootja**, siis põhivõrgu võrguühenduse loomisest või läbilaskevõime muutmisest tulenevat kulu ei jaotata Elektrilevi ja tootja vahel. Antud juhul kannab põhivõrgu võrguühenduse loomise või läbilaskevõime suurendamise kulud liituja (tootja).
- Mitme elektritootja üle 200 kW nimiaktiivvõimsusega elektriijaama samaaegsest liitumisest ja/või tarbimistingimuste muutmisest tingitud põhivõrgu võrguühenduse läbilaskevõime suurendamise proportsionaalne kulu jagatakse tootjate vahel vastavalt nendele Elektrilevi poolt liitumislepingute alusel välja ehitatavate võrguühenduste läbilaskevõimetele.
- Keskpingel liituv **elektritootja** poolt tingitud olemasoleva **6-35 kV jaotla** kindlaksmääratud ajal* **asendamise** proportsionaalne kulu.
 - Kui keskpinge liitumise või tarbimistingimuste muutmise jaoks peab Elektrilevi asendama 6-35 kV jaotusseadme ning Elektrilevi on asunud täitma arenduskohustust, siis sisaldab liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu selleks vajalikku proportsionaalset kulu. Proportsioon määratakse liituja kasutatavate lahtrite ja jaotlast väljuvate liinide lahtrite suhtega.
- *Mõõtesüsteemi ja selle paigaldamise kulu võrguga ühendamisel või kui tarbimistingimuste muutmise tõttu tuleb paigaldada uutele tingimustele vastav mõõtesüsteem.*

* **Kindlaksmääratud aeg:** aeg, mil võrguettevõtja asub võrguteenuse kvaliteedi tagamiseks vajaliku investeeringu tegemisele, st. avab investeeringu finantseerimise vastavalt investeerimisprogrammides näidatud ajakavale - tol hetkel teadaolev kinnitatud objektide nimekiri jooksvaks aastaks ja järgnevas aastaseks perioodiks.

****Tarbimistingimused:** pingesüsteem, tarbimis- või tootmisvõimsus, lubatud toitekatkestuste ajad, liitumispunkti asukoht, mõõtesüsteemi asukoht.

*** **Otsene kulu:** uute turuosaliste võrguga ühendamiseks, olemasolevate tarbimis- või tootmistingimuste muutmiseks või võrguühenduse taastamiseks ehitatavate uute elektripaigaldiste või olemasolevate rekonstrueerimiseks tehtavad kulud.